

ZNANSTVENI SKUP O MILORADU MEDINIJU

PROGRAM

KNJIŽICA SAŽETAKA

**ZAGREB – DUBROVNIK,
9. – 11. STUDENOGA 2017.**

**ZNANSTVENI SKUP O MILORADU MEDINJIU
ZAGREB – DUBROVNIK,
9. – 11. STUDENOGA 2017.**

ORGANIZATOR

Hrvatski studiji Sveučilišta u Zagrebu

POKROVITELJ SKUPA

Hrvatska akademija znanosti i umjetnosti

SUORGANIZATORI

Filozofski fakultet Sveučilišta Josipa Jurja
Strossmayera u Osijeku

Filozofski fakultet Sveučilišta u Zagrebu

Hrvatsko filološko društvo Zagreb

Ogranak Matice hrvatske u Varaždinu

Sveučilište Jurja Dobrile u Puli

Sveučilište u Zadru

ORGANIZACIJSKI ODBOR

Predsjednik:

Prof. dr. sc. Tihomil Maštrović

Članovi:

Prof. dr. sc. Stipe Botica, prof. dr. sc. Valnea
Delbianco, akademkinja Dunja Fališevac, mr. sc.
Ernest Fišer, akademik Radoslav Katičić, prof. dr. sc.
Stanislav Marijanović, prof. em., prof. dr. sc. Dijana
Vican, dr. sc. Dubravka Zima, doc.

Tajnik:

Tomislav Vodička, prof.

Izvršna tajnica:

Dr. sc. Josipa Dragičević

PROGRAM

ČETVRTAK, 9. STUDENOGA 2017.

**ZAGREB, Palača Narodni dom,
Preporodna dvorana, Opatička 18**

9.00 *Prva sjednica znanstvenoga skupa*

Predsjedaju: prof. dr. sc. Tihomil
Maštrović (Zagreb), prof. dr. sc. Ivo
Banac (New Haven, SAD / Zagreb),
prof. dr. sc. Vlasta Rišner (Osijek)

- Pozdravne riječi:

Akademik Zvonko Kusić, predsjednik
Hrvatske akademije znanosti i
umjetnosti

Dr. sc. Mario Grčević, izv. prof.,
pročelnik Hrvatskih studija

Prof. dr. sc. Tihomil Maštrović,
predsjednik Organizacijskog odbora
Znanstvenog skupa o Miloradu Mediniju

- Izlaganja:

Prof. dr. sc. Ivo Banac (New Haven,
SAD / Zagreb): Milorad Medini i
dubrovačka povijest

Prof. dr. sc. Ivan Pederin (Split):
Milorad Medini i moderna

Prof. dr. sc. Tihomil Maštrović
(Zagreb): Medinijev prinos hrvatskoj
književnoj historiografiji

Dr. sc. Nina Aleksandrov Pogačnik
(Zagreb): Metodološki aspekti
Medinijeve *Povjesti hrvatske*
književnosti u Dalmaciji i Dubrovniku

- Stanka i osvježenje

Dr. sc. Katica Čorkalo Jemrić
(Zagreb): Medinijeva *Povjest hrvatske*
književnosti između književne kritike i
nacionalističke retorike

Dr. sc. Dubravka Brunčić, doc.
(Osijek): Nacija i kulturno pamćenje u
Povjesti hrvatske književnosti u
Dalmaciji i Dubrovniku Milorada
Medinija

Prof. dr. sc. Vlasta Rišner (Osijek):
Jezik Milorada Medinija i *Crvene*
Hrvatske

Dr. sc. Zaneta Sambunjak, izv. prof.
(Zadar): Erudicija i kreativnost Milorada
Medinija u studijama o Mavri
Vetranoviću

- Rasprava

11.30 Završetak rada

12.00 Polazak sudionika skupa autobusom za
Dubrovnik s Ilirskoga trga

ČETVRTAK, 9. studenoga 2017.

**DUBROVNIK, Poslijediplomsko
središte Dubrovnik, Don Frana Bulića 4**

- 20.00 Dolazak sudionika Znanstvenoga skupa o Miloradu Mediniju i smještaj u dormitoriju Poslijediplomskoga središta Dubrovnik, Don Frana Bulića 4

PETAK, 10. studenoga 2017.

**DUBROVNIK, Poslijediplomsko
središte Dubrovnik, Don Frana Bulića 4**

- 10.00 *Druga sjednica znanstvenoga skupa*
Predsjedaju: dr. sc. Hrvojkica Mihanović-Salopek (Zagreb), dr. sc. Jevgenij Paščenko, izv. prof. (Kijev, Ukrajina / Zagreb), mr. sc. Ernest Fišer (Varaždin)

- Izlaganja:

Prof. dr. sc. Slobodan Prosperov Novak (Zagreb): Udio Medinijevih suvremenika u razvoju hrvatske filologije

Prof. dr. sc. Sanda Ham (Osijek): Medini i hrvatski jezik

Dr. sc. Jevgenij Paščenko, izv. prof. (Kijev, Ukrajina / Zagreb): Povijesni korijeni Dubrovnika u sintezi Milorada Medinija

Prof. dr. sc. Persida Lazarević Di Giacomo (Chieti – Pescara / Italija):
Crtice iz povijesti i književnosti Italije u
Medinijevoj *Povjesti hrvatske
književnosti u Dalmaciji i Dubrovniku*

Dr. sc. Hrvojka Mihanović-Salopek
(Zagreb): Medinijev pogled na rana
hrvatska pasionska prikazanja

- Stanka i osvježenje

Dr. sc. Antun Pavešković (Zagreb):
Medinijeva povijesna koncepcija

Dr. sc. Andrea Sapunar Knežević
(Zagreb): Recepcija Medinijeve *Povjesti
hrvatske književnosti u Dalmaciji i
Dubrovniku*

Dr. sc. Vinicije B. Lupis (Dubrovnik):
Krug svećenika povjesničara i
književnika Dubrovačke biskupije u
prvoj polovici XX. stoljeća

Mr. sc. Ernest Fišer (Varaždin):
Milorad Medini i *Crvena Hrvatska*

**Dr. sc. Marija Benić Penava, doc. /
Daniel Dujmić** (Dubrovnik): O manje
poznatom djelovanju Milorada Medinija
na području turizma

- Rasprava

13.00 Završetak rada

PETAK, 10. studenoga 2017.

**DUBROVNIK, Poslijediplomsko
središte Dubrovnik, Don Frana Bulića 4**

16.00 *Treća sjednica znanstvenoga skupa*

Predsjedaju: prof. dr. sc. Valnea
Delbianco (Pula), prof. dr. sc. Ružica
Pšihistal (Osijek), prof. dr. sc. Cvijeta
Pavlović (Zagreb)

- Izlaganja:

Prof. dr. sc. Valnea Delbianco (Pula):
Medini o talijanskim izvorima hrvatske
renesansne književnosti

Prof. dr. sc. Cvijeta Pavlović (Zagreb):
Pjesme Marina Držića od Medinijevih
teza do kontekstne interpretacije pojma
svjetske književnosti

Prof. dr. sc. Ružica Pšihistal (Osijek):
Začinjavci i Marulić u Medinijevu
književnopovijesnom obzoru

Dr. sc. Viktorija Franić Tomić, doc.
(Zagreb): Dubrovačke maskerate i
njihov prvi tumač

Dr. sc. Josipa Dragičević (Zagreb):
Medinijeve pedagoške teme

- Stanka i osvježenje

Dr. sc. Miljenko Buljac, izv. prof.
(Mostar, BiH): Medinijev sustav
renesansnih pjesničkih vrsta i podvrsta

Prof. dr. sc. Estela Banov (Rijeka):
Usmena književnost i tradicijska kultura
u Medinijevom književnopovijesnom
radu

Dr. sc. Ana Batinić (Zagreb): Milorad
Medini i Milan Rešetar

Lidija Bogović, prof. (Zagreb):
Marulićeva prikazanja u Medinijevoj
*Povjesti hrvatske književnosti u
Dalmaciji i Dubrovniku*

Dr. sc. Robert Bacalja, izv. prof.
(Zadar): Milorad Medini, urednik i
suradnik dubrovačke *Crvene Hrvatske*

- Rasprava

19.00 Završetak rada

19.15 Predstavljanje *Zbornika o Antunu Barcu
i Zbornika o Đuri Šurminu*

SUBOTA, 11. STUDENOGA 2017.

DUBROVNIK

9.30 Obilazak knjižnice Dominikanskoga
samostana u Dubrovniku uz stručno
vodstvo

12.00 Izlet u Ston

23.00 Dolazak sudionika autobusom u Zagreb

Napomena:

Za sudionike s izlaganjima na skupu osiguran je prijevoz autobusom iz Zagreba u Dubrovnik te povratak autobusom u Zagreb kao i smještaj za dva noćenja u Dubrovniku.

Izlaganje sudionika traje 10 minuta, a nakon svake sjednice predviđena je rasprava.

Posjet Znanstvenom skupu o Miloradu Mediniju u Zagrebu i Dubrovniku otvoren je javnosti i radujemo se Vašem dolasku.

Obavijesti o znanstvenom skupu:

- Tomislav Vodička, prof., tajnik skupa. Hrvatski studiji Sveučilišta u Zagrebu, Borongajska 83d, 10000 Zagreb, tel.: +385 1 2457 648, fax.: +385 1 2457 636, mob.: +385 91 5185 104, e-pošta: tvodicka@hrstud.hr

ili:

- Dr. sc. Josipa Dragičević, izvršna tajnica skupa. Zavod za povijest hrvatske književnosti, kazališta i glazbe HAZU, Opatička 18, 10000 Zagreb, tel.: +385 1 4895 317, fax.: +385 1 4895 313, e-pošta: jdragicevic@hazu.hr

Zbornik o Miloradu Mediniju:

Molimo referente da radove sa sažetkom na hrvatskom i engleskom jeziku (u opsegu ne većem od jednoga autorskog arka) pošalju najkasnije do kraja veljače 2018. elektroničkom poštom na adresu glavnog urednika *Zbornika o Miloradu Mediniju*:

- prof. dr. sc. Tihomil Maštrović, Zavod za povijest hrvatske književnosti, kazališta i glazbe HAZU, Opatička 18, 10000 Zagreb, tel.: +385 1 4895 317, fax.: +385 1 4895 313, e-pošta: tmastrovic@hazu.hr

Zahvala:

Održavanje skupa pomogli su Ministarstvo znanosti i obrazovanja Republike Hrvatske, Dubrovačko-neretvanska županija, Grad Dubrovnik i Društvo prijatelja dubrovačke starine.

**ZNANSTVENI SKUP
O MILORADU MEDINIJU**

**KNJIŽICA
SAŽETAKA**

**ZAGREB – DUBROVNIK,
9. – 11. STUDENOGA 2017.**

ČETVRTAK, 9. studenoga 2017., 9.00 sati

**ZAGREB, Palača Narodni dom, Preporodna
dvorana, Opatička 18**

PRVA SJEDNICA

Prof. dr. sc. Ivo Banac

New Haven, SAD / Zagreb

MILORAD MEDINI I DUBROVAČKA POVIJEST

Referat raščlanjuje radove Milorada Medinija vezane uz povijest Dubrovnika i Dubrovačke Republike, u kontekstu hrvatske i svjetske historiografije te političkih okolnosti vremena u kojem je Medini djelovao.

Ključne riječi: Milorad Medini, povijest Dubrovačke Republike, historiografija, povijesna naracija

Prof. dr. sc. Ivan Pederin

Split

MILORAD MEDINI I MODERNA

Milorad Medini, Dubrovčanin, javio se s knjigom u doba koje u povijesti hrvatske književnosti spada u modernu. On je svakako ispred realizma po svojoj ljubavi za najstariju povijest Dubrovnika koji su osnovali Bizantinci da se suprotstave Normanima na jugu Italije. Kod njega se zamjećuje ljubav prema renesansnoj i baroknoj književnosti, više nego prema narodnoj književnosti koju je volio realizam. Medini nije opisao našu stariju dubrovačku odnosno južnohrvatsku književnost kao odsjaj talijanske književnosti. On jasno opaža da nije Italija naš partner u književnosti nego Mletci, više još Firenza, pa Napulj, koji osobito djeluje u Dubrovniku.

Medini je opisao pisce koji su vlastelini, ali i pučani trgovci koje su poslovi doveli na Apeninski poluotok. On je osjetio da naša starija književnost ima faze svog razvitka, a to će zaokupljati književnu povijest XX. stoljeća koja nalazi razdoblja naše književnosti, a svako razdoblje ima svoj stil. Ta razdoblja sukladna su ovim zakonima o tisku koje je donosila cenzura i kasnije nadzor nad tiskom i tiskovna policija.

Medini je opisao stariju književnost kao općinsku. Nevolja je za istraživače što će se u pismohranama naći vrlo malo podataka o piscima. Naslućivanje razdoblja i općinskog karaktera naše starije književnosti kod Medinija ipak nije deklarativno.

To sve omogućuje da sagledamo kasniji realizam, točnije *Vienac* kao nacionalnu književnost jer u Europi nema nacije bez nacionalne književnosti.

Ključne riječi: Milorad Medini, moderna

Prof. dr. sc. Tihomil Maštrović

Zavod za povijest hrvatske književnosti, kazališta i glazbe HAZU / Zagreb

MEDINIJEV PRINOS HRVATSKOJ KNJIŽEVNOJ HISTORIOGRAFIJI

Milorad Medini pripada onom krugu hrvatskih književnih povjesničara koji su krajem XIX. i početkom XX. stoljeća prepoznali važnost potrebe postojanja sinteze hrvatske književnosti. U prvoj knjizi svog pregleda hrvatske književne povijesti Medini se ograničio na književnost nastalu u Dalmaciji i Dubrovniku u XVI. stoljeću, najavivši svoju namjeru da će u druge dvije knjige obraditi XVII. i XVIII. stoljeće, no svoju namjeru nije nikad ostvario. Iako nedovršen i parcijalno određen njegov je pregled hrvatske književne povijesti ipak važan prinos razvitku hrvatske književne historiografije.

Ključne riječi: Milorad Medini, hrvatska književna historiografija

Dr. sc. Nina Aleksandrov Pogačnik

Zagreb

**METODOLOŠKI ASPEKTI MEDINIJEVE
POVJESTI HRVATSKE KNJIŽEVNOSTI U
DALMACIJI I DUBROVNIKU**

Predloženi rad pokušat će analizirati metodološke pretpostavke i književnopovijesnu koncepciju sinteze Milorada Medinija, gotovo nevaloriziranoga književnog povjesnika koji je svoj rad povjesničara i političara vezao za Dalmaciju, odnosno Dubrovnik. Treba vidjeti je li ta činjenica imala određen utjecaj na recepciju njegova rada. Da bi se njegov povijesni prinos mogao pozicionirati u hrvatski književnopovijesni prostor, valja također vidjeti kakav je bio doseg njegove *Povjesti*, kronološki smještene između Šurminove (1898.) i Vodnikove (1910.) književnopovijesne sinteze.

Gljučne riječi: književnopovijesna sinteza, metodološke pretpostavke, prinosi hrvatskoj historiografiji

Dr. sc. Katica Čorkalo Jemrić

Zagreb

**MEDINIJEVA POVJEST HRVATSKE
KNJIŽEVNOSTI IZMEĐU KNJIŽEVNE
KRITIKE I NACIONALISTIČKE RETORIKE**

Polazeći od povijesna značenja Medinijeve *Povjesti* s obzirom na jasnu nacionalnu atribuciju i specifičnost književna korpusa nastala u dalmatinskim gradovima i u Dubrovniku u XVI. stoljeću, raspravljamo o recenzijama književnih povjesničara Tome Matica, Branka Vodnika i Davida Bogdanovića, usredotočenih na bitna pitanja izvornosti, strukture i metodologije te kakvoće i dosega Medinijeve valorizacije književnih procesa i ostvarenja, potom o kritikama koje ignoriraju hrvatsko ime u naslovu recenzirane književne povijesti, služeći se uvriježenim slavističkim

formulacijama o »našoj zapadnoj književnosti u Primorju« (Tihomir Ostojić) ili pak o srpsko-hrvatskoj literaturi iz Primorja (Milan Rešetar), a posebno razmatramo prosrpski angažiranu kritiku i osvrt. Priznajući autohtonost i starinu na narodnom jeziku utemeljena hrvatskoga književnog jezika, i to stoljećima prije Vuka Karadžića, »po kojem se ona [hrvatska književnost!] i danas (...) razlikuje od srpske«, nedorečeno i usput načinja Radivoje Vrhovac pitanje ćirilice poezije i srpstvo Dubrovnika, za razliku od Danila Živaljevića i Petra Kolendića koji radikalnom pristranošću izričito proturječe Mediniju, te ga prvi optužuje za pohrvaćivanje Dalmacije i Dubrovnika, a drugi spornom argumentacijom nastoji dokazati da su stari Dubrovčani koristili »srpsko ime za jezik«. Odgovarajući i jednima i drugima inzistira Medini na meritumu stvari naširoko obrazlažući fenomen književnosti na tlu Republike, nedosegnut u ostalim predjelima Hrvatske, a govoreći o povijesti ideja, o duhu vremena (renesansa) i prostora – nadahnuta i pokretana slobodarstvom i čuvanjem državnosti – jasno poručuje da dubrovačku književnost »ne možemo rastaviti od dalmatinske, a ova je hrvatska«.

Ključne riječi: specifičnost korpusa, sistematizacija građe i pokušaj sinteze, komparatistički uvidi, duh epohe i prostora, prosrpska retorika

Dr. sc. Dubravka Brunčić, doc.

Filozofski fakultet Sveučilišta J. J. Strossmayera u Osijeku / Osijek

NACIJA I KULTURNO PAMĆENJE U POVJESTI HRVATSKE KNJIŽEVNOSTI U DALMACIJI I DUBROVNIKU MILORADA MEDINIJA

Polazeći od teza o društvenom karakteru pamćenja (M. Halbwachs), važnosti kulturnoga pamćenja u samo/identifikaciji i samo/percepciji grupe, »sjećanju koje stvara zajednicu« (J. Assmann) te pristupima književnoj povijesti i književnom kanonu kao

institucionaliziranome pamćenju studija povijesti književnosti (A. Erll, A. Nünning) i bitnim sastavnicama rada na nacionalnom pamćenju (A. Assmann), u radu će se istražiti strategije kulturnoga pamćenja i oblikovanja nacionalnoga identiteta u *Povjesti hrvatske književnosti u Dalmaciji i Dubrovniku* (1902.) Milorada Medinija.

Riječ je o književnoj povijesti koja pripada razdoblju tradicionalne hrvatske književne historiografije, odnosno početcima književnopovijesnoga usustavljivanja, pri čemu Medinijevu književnopovijesnu naraciju karakterizira isticanje »organskoga« kontinuiteta razvoja nacionalne kulture te se na tragu herderovskih postavki, književnost i jezik promatraju kao manifestacije »duha jednog naroda«. U tom se analitičkom okviru književnost Dalmacije i Dubrovnika, fenomen »dubrovčanizma« (shvaćen kao izraz narodnoga duha, kulture, ideje slobode), autorske osobnosti i književni tekstovi, »stari književni spomenici«, oblikuju kao bitna mjesta pamćenja hrvatskoga književnog razvoja i etnonacionalne identifikacije.

Ključne riječi: nacija, kulturno pamćenje, književna povijest, Milorad Medini

Prof. dr. sc. Vlasta Rišner

Filozofski fakultet Sveučilišta J. J. Strossmayera u Osijeku / Osijek

JEZIK MILORADA MEDINIJA I CRVENE HRVATSKE

U radu se istražuje odnos slovopisa, pravopisa i jezika znanstvenih rasprava Milorada Medinija te slovopisa, pravopisa i jezika *Crvene Hrvatske*, dubrovačkih novina kojima je od 1907. do 1910. Medini bio urednikom. Kako je *Crvena Hrvatska* pisana pretežito fonološkim pravopisom, dugi odraz jata ondje se bilježio s *ije*, a od 1906. upotrebljavalo se slovo *đ*, izdvojena se pravopisna i slovopisna obilježja stavljaju u odnos prema Broz-Boranićevoj normi, ali i prema obilježjima ostalih onodobnih novina i časopisa,

koja se većinom razlikuju od propisane norme. U radu se usporednim istraživanjem pokušava odgovoriti na pitanje u kolikoj je mjeri jezik, pravopis i slovopis rasprava Milorada Medinija podudaran *Crvenoj Hrvatskoj* te postoje li utjecaji jednoga na drugo.

Ključne riječi: Milorad Medini, pravopis, slovopis, *Crvena Hrvatska*, novine

Dr. sc. Zaneta Sambunjak, izv. prof.

Sveučilište u Zadru / Zadar

ERUDICIJA I KREATIVNOST MILORADA MEDINIJA U STUDIJAMA O MAVRI VETRANOVIĆU

Milorad Medini (Dubrovnik, 13. travnja 1874. – Dubrovnik, 20. rujna 1938.), jedan je od značajnijih hrvatskih povjesničara i književnih kritičara koji je istraživao povijest Dubrovnika te stariju dalmatinsku i dubrovačku književnost. U ovom radu posebna će pozornost biti posvećena Medinijevoj erudiciji i kreativnosti pri proučavanju *Pelegrina* Mavra Vetranovića surađujući svojim studijama u *Archivu für slavische Philologie* (1895.).

Ključne riječi: Mavro Vetranović, *Pelegrin*, kreativnost, erudicija

PETAK, 10. studenoga 2017., 10.00 sati

**DUBROVNIK, Poslijediplomsko središte
Dubrovnik, Don Frana Bulića 4**

DRUGA SJEDNICA

Prof. dr. sc. Slobodan Prosperov Novak

*Akademija dramske umjetnosti Sveučilišta u Zagrebu /
Zagreb*

UDIO MEDINIJEVIH SUVREMENIKA U RAZVOJU HRVATSKE FILOLOGIJE

Sve što se u Medinijevom naraštaju pojavilo u kroatistici stizalo je uglavnom iz Jagićevog bečkog seminara, a tek nešto manje sa zagrebačke katedre ili s poljskih učilišta. Autor će proučiti djelovanje tih ljudi u vrijeme Medinijeva rada pa tako posebno Jagićevog zeta Milana Rešetara, Jagićeva prijatelja Nikole Andrića, njegovog omiljenog studenta Tome Matića, kontroverznog Dragutina Prohaske, učenog Dubrovčanina Petra Kolendića, latinista kakvi su bili Ivan Kasumović i Đuro Koerbler, Hvaranina Petra Kasandrića, te rano preminulih Frana Kulišića i komparatiste Vladoja Dukata. Autor će njihov rad uspostaviti u odnos s djelovanjem Milorada Medinija.

Ključne riječi: povijest književnosti, kroatistika, Milorad Medini, Vatroslav Jagić, Milan Rešetar, Petar Kolendić

Prof. dr. sc. Sanda Ham

*Filozofski fakultet Sveučilišta J. J. Strossmayera u
Osijeku / Osijek*

MEDINI I HRVATSKI JEZIK

U radu se govori o Medinijevu opisu jezika pjesnika *Ranjinina zbornika* i Medinijevim pogledima na taj jezik u usporedbi sa suvremenim opisima i

pregledima. Tumači se i Medinijev pogled na jezična pitanja u vremenu u kojem je živio i stvarao. Riječ je o burnom razdoblju koje se u hrvatskom jezikoslovlju naziva prijelomom hrvatskoga jezika na prijelomu stoljeća, a u tijesnoj je svezi s pitanjem samosvojnosti i postankom hrvatskoga književnoga jezika.

Ključne riječi: hrvatski jezik, jezik *Ranjinina zbornika* – Medinijevo i suvremeno gledište, hrvatski jezik na prijelomu stoljeća

Dr. sc. Jevgenij Paščenko, izv. prof.

Filozofski fakultet Sveučilišta u Zagrebu / Kijev, Ukrajina / Zagreb

POVIJESNI KORIJENI DUBROVNIKA U SINTEZI MILORADA MEDINIJA

Rad Milorada Medinija *Starine Dubrovačke* sagledava se kao značajna etapa hrvatske znanosti koja 1930-ih aktualizira problem povijesne kulture. Medinijeva sinteza povijesnih svjedočenja s argumentiranim kritičkim opažanjima je značajan izvor za istraživanje etnogenetskih procesa. U referatu su na temelju analizirane knjige izdvojeni neki aspekti rekonstruiranja arhaičke kulture Dubrovnika.

Ključne riječi: predaje i legende o nastanku Dubrovnika

Prof. dr. sc. Persida Lazarević Di Giacomo

Università degli Studi »G. d'Annunzio« Chieti-Pescara / Chieti – Pescara, Italija

CRTICE IZ POVIJESTI I KNJIŽEVNOSTI ITALIJE U MEDINIJEVOJ POVJESTI HRVATSKE KNJIŽEVNOSTI U DALMACIJI I DUBROVNIKU

U ovom radu će se analizirati prisustvo povijesti i književnosti Italije u *Povjesti hrvatske književnosti u*

Dalmaciji i Dubrovniku (1902.) Milorada Medinija. U toj sintezi hrvatske literature i kulture prisutne su brojne »crtice« iz talijanske prošlosti, kao u slučaju poglavlja o talijanskom humanizmu i renesansi, koje bi mogli stajati i kao zasebne cjeline i koje su svakako prinos bogatoj hrvatskoj historiografiji o talijanskoj povijesti i književnosti.

Ključne riječi: Milorad Medini, talijanska povijest i književnost, hrvatska književnost

Dr. sc. Hrvojka Mihanović-Salopek

Zavod za povijest hrvatske književnosti, kazališta i glazbe HAZU / Zagreb

MEDINIJEV POGLED NA RANA HRVATSKA PASIONSKA PRIKAZANJA

U radu će se kritički razmotriti Medinijev prinos u proučavanju najstarijih hrvatskih pasionskih misterija u knjizi *Povjest hrvatske književnosti u Dalmaciji i Dubrovniku*, knj. I., Zagreb, 1902., obrađenih u poglavlju »Hvarska i spljetska crkvena prikazanja«. Uočit će se Medinijevi pozitivni dometi, ali i naglasiti određeni previdi koje će u kasnijem periodu osobito detaljno i plodonosno nadopuniti Franjo Fancev i Nikica Kolumbić.

Ključne riječi: srednjovjekovna pasionska drama, didaskalije i pjevačke upute, povezanost s himnodijom, usporedbe s talijanskim misterijima

Dr. sc. Antun Pavešković

Zavod za povijest hrvatske književnosti, kazališta i glazbe HAZU / Zagreb

MEDINIJEVA POVIJESNA KONCEPCIJA

Milorad Medini je stvarao u određenom vremenu i prostoru, sukladno određenim historiografskim koncepcijama i teorijama. Rad ispituje njegova teorijska polazišta, kao i područja kojima se bavio,

s osobitim naglaskom na integralističko književnopovijesno stajalište u odnosu na naglašeno regionalističke koncepcije.

Ključne riječi: književna povijest, historiografija, književnopovijesne koncepcije, teorija, regionalizam, integralizam

Dr. sc. Andrea Sapunar Knežević

Zavod za povijest hrvatske književnosti, kazališta i glazbe HAZU / Zagreb

RECEPCIJA MEDINIJEVE POVJESTI HRVATSKE KNJIŽEVNOSTI U DALMACIJI I DUBROVNIKU

Godine 1903. nakon objavljivanja Medinijeve *Povjesti hrvatske književnosti u Dalmaciji i Dubrovniku* (1902.) objavljeno je nekoliko prikaza njegova djela u dubrovačkim (*Crvena Hrvatska, Dubrovnik, Srđ*) i zagrebačkim književnim časopisima (*Agramer Zeitung, Kolo*) i dr. Poseban osvrt zaslužuju prikazi što su ih napisali književni povjesničari; tako u *Viencu* izlazi prikaz Medinijeva djela koji potpisuje Branko Vodnik, u *Školskom viesniku* svoj prikaz donosi David Bogdanović, u zadarskom *Glasniku Matice dalmatinske* prikaz objavljuje Tomo Matic a u berlinskom *Archiv für slavische Philologie* Milan Rešetar. Zastupajući tezu o srpskoj naravi dubrovačke književnosti o Medinijevu djelu u *Srđu* piše i Petar Kolendić.

Medinijevo djelo u svojim književnopovijesnim pregledima hrvatske književnosti objavljenim sredinom i krajem XX. stoljeća navode Slavko Ježić, Miroslav Šicel i Dubravko Jelčić. Izdvojivši Medinijevu raspravu »Kako je postao Ljetopis popa Dukljanina« na nj se poziva i Mihovil Kombol, dok Ivo Frangeš u svom književnopovijesnom pregledu Medinija uopće ne spominje. Miroslav Šicel nalazi da Milorad Medini, slično kao i Milčetić, iskazuje određena htijenja u prevladavanju isključivosti filološke metode i to unošenjem nekih novih, pozitivističkih metoda, što ga izdvaja u odnosu na

konceptije povijesti hrvatske književnosti u XIX. stoljeću, budući da je njihov rad pretežno bio skupljački i izrazito filološki. Smještajući Medinija u povijesni razvitak hrvatske književne historiografije Dubravko Jelčić ga navodi među autorima koji su stvarali »parcijalne književno-povijesne prosudbe«, nalazeći da je u pristupu svojoj *Povjesti hrvatske književnosti u Dalmaciji i Dubrovniku* pošao sa stajališta kulturnog materijalizma.

Ključne riječi: Milorad Medini, hrvatska književna historiografija

Dr. sc. Vinicije B. Lupis

Institut društvenih znanosti Ivo Pilar / Područni centar Dubrovnik / Dubrovnik

KRUG SVEĆENIKA POVJESNIČARA I KNJIŽEVNIKA DUBROVAČKE BISKUPIJE U PRVOJ POLOVICI XX. STOLJEĆA

Devetnaesto stoljeće za dubrovačku Crkvu bilo je iznimno bremenito. Ukidanjem Dubrovačke Republike nestao je stoljetni politički okvir, a ulaskom u složenu državu postaje njenim rubnim teritorijem te se događaju rusko-crnogorska pljačka, francuska okupacija, sveopće osiromašenje i veliko iseljavanje najbogatijeg sloja. Tek od druge polovice XIX. stoljeća bilježi se gospodarski oporavak. U atmosferi ukidanja samostalnih dubrovačkih dominikanskih, benediktinskih i franjevačkih provincija, te dokidanja Korčulanske i Stonske biskupije, te svođenje Dubrovnika od statusa metropolije na stupanj biskupije obilježila je crkvene prilike. Van okvira povijesne teorije u utihnnini svojih župnih dvorova u Dubrovačkoj biskupiji djelovalo je više svećenika koji su svojim radom ostavili sačuvane tragove prošlosti, bez ikakvih posebnih teorijskih pobuda. Njih je vodila misao vodilja, a to je bilježenje povijesti, važnih osoba i događaja. Ova generacija svećenika – povjesničara djelovala je u trenutku kada se cjelokupni sustav vrijednosti zatirao, i kada su se redefenirao svijet u kojemu su ponikli. Krug svećenika – povjesničara

Dubrovačke biskupije treba započeti s najistaknutijim crkvenim povjesničarom druge polovice XIX. stoljeća, a to je Stjepan S(Š)kurle. On je prethodio dubrovačkom krugu crkvenih povjesničara s kraja XIX. i prvih desetljeća XX. stoljeća. Uistinu se radi o zanimljivoj osobnosti među dubrovačkim svećenstvom XIX. stoljeća. Nešto mlađi svećenik Dubrovačke biskupije od don Stjepana Škurle je don Antun Liepopili (1848. – 1940.). On je među najmarkantnijim osobnostima svećenika i intelektualaca Dubrovačke biskupije, koji je kao zreo političar razotkrio naivnost dubrovačko-slovinskog jugoslavenstva, i kao pravaš 1885. godine ušao u žestoku polemiku s Nikšom Gradijem. Uz svećenički poziv intenzivno se bavio političkim i intelektualnim radom. Svoj spisateljski rad započeo je u časopisu *Slovinac*, a brojni netiskani rukopisi čuvaju se u Znanstvenoj knjižnici u Dubrovniku. Jačanje srbokatolika u Dubrovniku navelo ga je da započne s pisanjem povijesnih studija. Opreka don Antunu Liepopiliju bio je don Ivan Stojanović (17. XII. 1826. – 19. IX. 1900.), svećenik i povjesničar, te jedan od najborbenijih dubrovačkih srbokatolika. Među inim crkvenim povjesničarima treba navesti don Vladimira Taljerana, don Vicka Lisičara. Ovih par izabranih biografija dubrovačkih svećenika pružaju nam mogućnost boljeg razumijevanja posebne autodidaktične povijesne »škole«, temeljene na dobrom poznavanju klasičnih jezika, kao i znanja paleografije i znanstvene literature. Bilo je još svećenika intelektualaca i političara poput: don Joza Crnice (11. I. 1844. – 1. IX. 1919.), don Iva Prodana (10. XII. 1852. – 9. III. 1833.), don Đura Pulića (14. X. 1816. – 24. V. 1883.), ali oni su se bavili drugim temama i nisu ulazili u istraživanje povijesnih izvora ili pomoćnih povijesnih disciplina. Dubrovački svećenici su se svakodnevno susretali s vrijednim arhivskim materijalom koji im je na oči propadao i bio raznašan kojekuda, a osjećali su potrebu zabilježiti prošle događaje, temeljeći svoj rad na povijesnim izvorima. Bilježenje povijesnih događaja bilo je potvrđeno i odlukom dubrovačkog biskupa Josipa Marčelića o moranju vođenja crkvenih kronika. Vođenje kronike spadalo je redovitu dužnost jednog svećenika, koji je istraživao župne arhive i bilježio

dogadaje u prošlosti. Brojne crkvene kronike koje su ovom odlukom nastale, postale su često prvorazredni izvori takozvane »male«, mjesne povijesti dubrovačkog kraja.

Ključne riječi: Dubrovnik, crkveni povjesničari, don Stjepan Škurla

Mr. sc. Ernest Fišer

Ogranak Matice hrvatske u Varaždinu / Varaždin

MILORAD MEDINI I CRVENA HRVATSKA

Dubrovački pravaši, u suradnji s narodnjacima pokrenuli su godine 1891. u Dubrovniku politički tjednik *Crvena Hrvatska*, da bi jasno artikulirali svoje političke poglede koji su bili oštro suprotstavljeni radikalnom nacionalizmu pristaša Srpske stranke i njihovu savezu s autonomašima, te da bi preuzeli vlast u dubrovačkoj općini, koja je tada bila privremeno u njihovim rukama. Časopis je izlazio do 1914., s tim da je od 1906. do 1912. bio polutjednik. Među urednicima i izdavateljima bili su Frano Supilo, Ivo de Giulli, Milorad Medini, Antun Šapro i drugi. Medini je bio urednikom od kraja 1907. do početka 1910. te u još nekoliko brojeva krajem 1910. U doba njegova uređivanja u *Crvenoj Hrvatskoj* objavljeno je više vrijednih književnokritičkih i književnopovijesnih priloga te književnih prijevoda.

Ključne riječi: Milorad Medini, *Crvena Hrvatska*, dubrovačka periodika

Dr. sc. Marija Benić Penava, doc. / Daniel Dujmić

Sveučilište u Dubrovniku / Dubrovnik

O MANJE POZNATOM DJELOVANJU MILORADA MEDINIJA NA PODRUČJU TURIZMA

Književni povjesničar i političar Milorad Medini bio je gimnazijski profesor, tajnik Trgovačko-

obrtničke komore u Dubrovniku, te urednik novina *Crvena Hrvatska*. U Medinijevu opusu dominiraju teme iz povijesti Dubrovnika te starije hrvatske književnosti, koje ukazuju na njegov znanstveno-istraživački interes pri tomu ne nudeći uvid u ona manje poznata područja Medinijeva djelovanja. Turistička vizija Dubrovnika izdvajala je ovog osebujnog intelektualca u onaj dio političke elite koji se priklanjao suvremenim trendovima u razvoju gospodarstva. Osim u političkom, Medini je aktivno sudjelovao u gospodarskom životu Dubrovnika do umirovljenja. Međutim, njegovo djelovanje u Savezu za unapređenje turizma u Dubrovniku relativno je nepoznato i slabo istraženo.

Turizam je dominantna gospodarska djelatnost u Dubrovniku, koja se afirmirala krajem dvadesetih i početkom tridesetih godina XX. stoljeća. Važnu ulogu u razvoju turizma Hrvatske imao je dubrovački Savez za unapređenje turizma, jedna od prvih turističkih organizacija u Kraljevini Srba, Hrvata i Slovenaca, osnovana 1923. Prvi predsjednik Saveza bio je Melko Čingrija (1923. – 1930), a drugi Milorad Medini (1931. – 1933.) koji je ranije obnašao dužnost tajnika Saveza. Temeljem arhivskog gradiva i relevantne literature, u izlaganju će se prikazati djelovanje Milorada Medinija na području turizma, odnosno njegov prinos u orijentaciji dubrovačkog gospodarstva prema toj djelatnosti.

Ključne riječi: Milorad Medini, turizam, Savez za unapređenje turizma, Dubrovnik

PETAK, 10. studenoga 2017., 16.00 sati
DUBROVNIK, Poslijediplomsko središte
Dubrovnik, Don Frana Bulića 4

TREĆA SJEDNICA

Prof. dr. sc. Valnea Delbianco
Sveučilište Jurja Dobrile u Puli / Pula

MEDINI O TALIJANSKIM IZVORIMA HRVATSKE RENESANSNE KNJIŽEVNOSTI

Medinijeva *Povjest hrvatske književnosti u Dalmaciji i Dubrovniku* doživjela je u svoje doba više negativnih nego pozitivnih kritika. Branko Vodnik ocijenit će neprihvatljivim njegovo »sjeckanje« pisaca renesansnoga razdoblja i obradu po književnim rodovima i vrstama, zatim nedostatak vrednovanja pojedinih djela te »promašenu koncepciju i metodu«, jer, bez navođenja izvora i literature, nije pisana za »naučni« svijet. Arturo Cronia, koji je zanjekao glagoljaškoj, odnosno srednjovjekovnoj literarnoj produkciji status književnosti, zaključit će da Medinijeva *Povjest*, bez obzira na »mane«, predstavlja »smrtni udarac« glagolizmu, jer mu oduzima književnu vrijednost i priznaje mu samo djelovanje unutar Crkve na očuvanju staroslavenskoga. Kasnija će mišljenja pozitivnije vrednovati Medinijev rad pa će tako Nikica Kolumbić podsjetiti na okolnosti nastanka njegova djela i primijetiti da na početku XX. stoljeća književna znanost nije još osvjetlila neke od vrijednosti hrvatske književnosti, da su mnogi tekstovi neobjavljeni i neobrađeni te zaključiti da knjige poput Medinijeve (i Šrepelove o talijanskoj renesansnoj književnosti) po interpretaciji književnih vrijednosti »odišu duhom sintetičkog i tada modernog kulturološkog pristupa«, koji su zastupali Burckhardt i De Sanctis.

Naslijedivši komparatistički pristup od svoga

učitelja Vatroslava Jagića, Medini je u *Povjesti* najviše truda uložio u uspoređivanje djela »među sobom i radnjama tuđih književnosti«, smatrajući da »nijedne grane književnosti dubrovačko-dalmatinske ne možemo shvatiti, ne pogledamo li ujedno književne prilike u Italiji«. U izlaganju će se razmotriti kako i s kojim se talijanskim izvorima povezuju domaći pisci te ocijeniti autorovo stajalište o pozitivnome / negativnome talijanskom utjecaju na hrvatsku renesansnu poetiku.

Ključne riječi: Milorad Medini, talijanski izvori, renesansna književnost

Prof. dr. sc. Cvijeta Pavlović

Filozofski fakultet Sveučilišta u Zagrebu / Zagreb

PJESME MARINA DRŽIĆA OD MEDINIJEVIH TEZA DO KONTEKSTNE INTERPRETACIJE POJMA SVJETSKE KNJIŽEVNOSTI

Analiza je usredotočena na Medinijevo proučavanje Marina Držića kao lirika, s jedne strane kao znanstveno utemeljenu najavu buduće Držićeve kanonizacije u povijesti hrvatske književnosti, a s druge strane predstavljajući ga komparativnom metodom u kontekstu književnosti XVI. stoljeća. Usporedbom Medinijevih teza o pjesmama Marina Držića sa spoznajama suvremene znanosti o književnosti, problematizirat će se mjesto koje Držić kao lirik zauzima u XXI. stoljeću u povijesti hrvatske književnosti i komparativnoj povijesti hrvatske književnosti, omjeravajući parametre svjetske književnosti zapadnoga kruga, europske te transkontinentalne književnosti.

Ključne riječi: Milorad Medini, »Pjesme Mavra Vetranića i Marina Držića«, Lodovico Dolce, svjetska književnost

Prof. dr. sc. Ružica Pšihistal

*Filozofski fakultet Sveučilišta J. J. Strossmayera u
Osijeku / Osijek*

ZAČINJAVCI I MARULIĆ U MEDINIJEVU KNJIŽEVNOPOVIJESNOM OBZORU

Zagonetni *začinjavci* iz Posvete *Juditi*, čiji identitet do danas nije jednoznačno utvrđen, važno su marulološko mjesto na kojemu su se ukrštala znanstvena koplja vrsnih filoloških autoriteta (Kasandrić, Fancev, Vodnik, Kombol, Skok, Slamnig, Vončina, Tomasović i dr.). Medini prvi zaključuje da su *začinjavci* anonimni autori stihovanih svetačkih legendi, što je dugo vrijedilo kao više-manje prihvaćena pretpostavka, a da se pritom gotovo redovito izostavlja podatak tko je bio njezin prvi zastupnik.

Metodološka polazišta i utjecaj Medinijeve teze o *začinjavcima*, kao i njegov književnopovijesni pristup Maruliću tema su ovoga izlaganja.

Ključne riječi: Milorad Medini, Marko Marulić, *začinjavci*, *Judita*, marulologija

Dr. sc. Viktorija Franić Tomić, doc.

Hrvatski studiji Sveučilišta u Zagrebu / Zagreb

DUBROVAČKE MASKERATE I NJIHOV PRVI TUMAČ

Autorica će u svom referatu uspostaviti dijakronijski pogled na razvitak kritičkih pogleda na korpus hrvatskih renesansnih maskerata. U radu će nakon historiografskog i metodološkog uvoda biti ponuđena nova interpretacija toga žanra s pogledom na dodire te interpretacije s onom Milorada Medinija koja u kroatistici ima primat. S posebnom pozornošću obradit će se teatrološka komponenta ovih tekstova i u tom smislu izvest će se njihov dodir s renesansnim karnevalizacijama. U radu će se iznijeti i novi

komparatistički uvidi u ovaj žanr s obzirom na njegovu pojavu u drugim europskim književnostima.

Ključne riječi: Milorad Medini, maskerate, renesansa, Mikša Pelegrinović, karneval

Dr. sc. Josipa Dragičević

Zavod za povijest hrvatske književnosti, kazališta i glazbe HAZU / Zagreb

MEDINIJEVE PEDAGOŠKE TEME

Predmet analize ovoga izlaganja je razdoblje od 1896. do 1905. kada Milorad Medini radi kao gimnazijski profesor te objavljuje više članaka vezanih uz struku - piše metodološku raspravu »O učenju srpsko-hrvatskoga kao nastavnoga jezika po dalmatinskim gimnazijama«, bavi se problematikom odgoja, tijekom 1904. stalni je suradnik časopisa za pitanja katoličkog odgoja, školstva i pedagogije *Kršćanska škola*, a u izlaganju će se posebna pozornost usmjeriti Medinijevoj polemici s Josipom Biničkim vezanoj uz pitanje celibata učiteljica.

Ključne riječi: Milorad Medini, pedagogija, školstvo, *Kršćanska škola*

Dr. sc. Miljenko Buljac, izv. prof.

Fakultet društvenih znanosti dr. Milenka Brkića Sveučilišta »Hercegovina« u Mostaru / Mostar, BIH

MEDINIJEV SUSTAV RENESANSNIH PJESNIČKIH VRSTA I PODVRSTA

U povijesnom prikazu hrvatske renesansne književnosti Milorad Medini je godine 1903. prikazao, protumačio i obrazložio književne žanrove, liriku, epiku i dramu, pjesništvo svjetovno i duhovno, pučko i umjetničko. Proučio je i izdvojio sedamdesetak književnih vrsta i podvrsta; utvrdio razlike i posebnosti onodobnih književnih oblika, prikazao ih i u kontekstu potvrda u drugim književnostima. Istražio je odjeke

klasičnih uzora novolatinske lirike; utjecaje trubadurskoga pjesništva; *provencalsku* i talijansku pučku i pastirsku pjesmu; također i utjecaje narodnoga na lirsko i epsko *umjetno* pjesništvo. Važan je i osvrt na dramske oblike, njihov ustroj, strukturu i kompoziciju. Dijakronijska klasifikacija pjesničkih vrsta i podvrsta obuhvaća tematsko načelo, načela raznolikih ugođaja i raspoloženja, nastanka pjesničkih oblika i načela versifikacijskih posebnosti.

Ključne riječi: Milorad Medini, hrvatsko *umjetno* renesansno pjesništvo, dijakronijska klasifikacija, sustav pjesničkih oblika, vrsta i podvrsta

Prof. dr. sc. Estela Banov

Filozofski fakultet Sveučilišta u Rijeci / Rijeka

USMENA KNJIŽEVNOST I TRADICIJSKA KULTURA U MEDINIJEVOM KNJIŽEVNOPOVIJESNOM RADU

Milorad Medini autor je *Povjesti hrvatske književnosti u Dalmaciji i Dubrovniku – Knjiga I. – XVI. stoljeće* objavljene godine 1902. U ovom je povijesnom pregledu književne pojave prikazao u njihovom širem kulturnom kontekstu. Osim što je opisao međunarodne književne i kulturne procese koji su djelovali na stvaralaštvo naših pisaca, posvetio je pažnju i elementima tradicijske kulture te poveznicama usmene i pisane književnosti obrađenog razdoblja. U radu će se analizirati ovaj Medinijev književnopovijesni i kulturološki pregled XVI. stoljeća s posebnim osvrtom na komentare o usmenoj književnosti, tematskom, motivskom i versifikacijskom odnosu tekstova usmene i pisane književnosti te na etnografska svjedočanstva prezentirana prema arhivskim dokumentima i književnim tekstovima.

Ključne riječi: Milorad Medini, povijest hrvatske književnosti, usmena književnost, trubadurska lirika, etnografija

Dr. sc. Ana Batinić

Zavod za povijest hrvatske književnosti, kazališta i glazbe HAZU / Zagreb

MILORAD MEDINI I MILAN REŠETAR

Radom će se nastojati osvijetliti odnos dvojice književnih povjesničara, koje osim zajedničkog rodnog grada – Dubrovnika, povezuju i zajednički stručno-znanstveni interesi. U časopisu *Archiv für slavische Philologie* Milan Rešetar (1860. – 1942.) prikazao je Medinijev rad o dubrovačkim pokladama i Čubranovićevim nasljednicima (XXII, sv. 1–2, 1900.) te njegovu *Povjest hrvatske književnosti u Dalmaciji i Dubrovniku* (XXVI, sv. 1, 1904.). Mnogo nam potpuniji uvid, međutim, pruža sačuvana korespondencija Milorada Medinija (1874. – 1938.) upućena Rešetaru. Naime, u Arhivu Odsjeka za povijest hrvatske književnosti, kazališta i glazbe HAZU, u ostavštini Milana Rešetara, pohranjeno je dvadesetak Medinijevih pisama Rešetaru u razdoblju od 1900. pa sve do 1937. godine. Najbrojnija su pisma s početka dvadesetoga stoljeća, u kojima se Medini – u to vrijeme gimnazijski profesor u Dubrovniku i Splitu – pojavljuje kao svojevrsni izvjestitelj o dubrovačkoj svakodnevnici, ali i Rešetarov kolegijalni pomoćnik u provjeravanju gradiva dubrovačkog arhiva i knjižnice, budući da se Rešetar, kao Jagićev nasljednik na slavističkoj katedri, u to doba nalazi u Beču. Očekivano, korespondencija obuhvaća niz filoloških, ali i historiografskih tema, kao što su autorstvo *Jeđupke*, Medinijev nacrt za djelo *Povjest dubrovačko-dalmatinske književnosti* koje je autor – prema priloženoj skici koju šalje Rešetaru – planirao podijeliti u tri knjige (knjiga I., XVI. stoljeće, tiskana je 1902. u Zagrebu u nakladi Matice hrvatske pod već spomenutim naslovom *Povjest hrvatske književnosti u Dalmaciji i Dubrovniku*) ili numizmatičke preokupacije. Spominje se i moguća suradnja na poslovima bibliografije, iznose komentari Jensenovih radova, donose stilsko-metričke analize stihova (nepoznatih) dubrovačkih pjesnika iz *Ranjinina zbornika*, navode namjere o pokretanju godišnjaka za

političku, kulturnu i književnu povijest staroga Dubrovnika čije bi uredništvo dijelili, zatim o izdavanju Držićevih komedija, o priređivanju novog izdanja *Osmana* te se otkrivaju društveno-politički razlozi Medinijeva privremenoga odustajanja od bavljenja književnopovijesnim radom.

Ključne riječi: Milorad Medini, Milan Rešetar, korespondencija, književnopovijesni rad

Lidija Bogović, prof.

Zagreb

MARULIĆEVA PRIKAZANJA U MEDINIJEVOJ POVJESTI HRVATSKE KNJIŽEVNOSTI U DALMACIJI I DUBROVNIKU

Otac hrvatske književnosti Marko Marulić, najznačajniji pisac hrvatskoga humanizma i prema S. P. Novaku pisac renesansne harmonije, autor djela hrvatskoga latiniteta europske slave, ali i djela na hrvatskom jeziku, napisao je, najvjerojatnije još u XV. stoljeću, tri crkvena prikazanja. Crkvena su prikazanja u književnosti pisaca gornje Dalmacije, u koju Medini smješta Marka Marulića, bila iznimno raširena. *Prikazan'je historije svetoga Panucija, Skazan'je od nevoljnoga dne od suda ognjenoga, napokonji koji ima biti i Govoren'je sv. Bernarda od duše osujene* prikazanja su koja se pripisuju Marku Maruliću, ali se ne smatraju izvornim djelima već preradbama talijanskih crkvenih prikazanja. Problemom autorstva tih prikazanja književni su se povjesničari više puta susretali te analizirali i donosili svoje zaključke. Za potonja se dva prikazanja još od Kukuljevića i Jagića, koji su također dvojili oko autorstva navedenih djela, nagađalo da ih nije preveo i preradio sam Marulić jer o tom nije pronađena službena bilješka. Ipak, godine 1869. u Akademijinu izdanju *Stari pisci hrvatski* tiskana su i Maruliću pripisana upravo ta tri dramska teksta preuzeta iz rukopisnoga zbornika *Vrtal Petra Lucića*. Pozivajući se na Ivana Kukuljevića Sakcinskog koji navedena prikazanja pripisuje Marku Maruliću, Milorad Medini u svom djelu *Povjest*

hrvatske književnosti u Dalmaciji i Dubrovniku ističe da po svoj prilici djela jesu Marulićeva te navodi svoje dokaze za takvo gledište. U radu će biti prikazana Medinijeva analiza crkvenih prikazanja kojima, kako smatra, počinje dubrovačko-dalmatinska književnost, a poseban će se naglasak staviti na Marulićeva prikazanja i Medinijevu percepciju istih u usporedbi s gledištima ostalih povjesničara književnosti.

Ključne riječi: prikazanja, Marko Marulić, povijest književnosti

Dr. sc. Robert Bacalja, izv. prof.

Sveučilište u Zadru / Zadar

**MILORAD MEDINI, UREDNIK I SURADNIK
DUBROVAČKE CRVENE HRVATSKE**

U radu će se analizirati Medinijev književnokritički prinos u *Crvenoj Hrvatskoj*, te njegovi književnopovijesni osvrti na Gundulića te prijevodi Dantea. Zasebno će se analizirati i Medinijev urednički rad u *Crvenoj Hrvatskoj* u kojoj je bio urednik i izdavatelj od broja 89 od 6. studenoga 1907. do broja 5 od 15. siječnja 1910. i još kratko od broja 65 od 14. kolovoza 1910. do broja 100 od 14. prosinca 1910. i njegova otvorenost prema posredništvu iz europskih literatura. Za njegova uredništva prevodi se osobito iz talijanske literature: D' Annunzieve novele, zatim *Manifest futurista* i dr., a u svojim osvrtima dotiče se i aktualnih prožimanja hrvatske literature sa slavenskim, napose ruskom. U kontekstu moderne vrednovat će se i prinos Dubrovnika i dubrovačke periodike hrvatskoj književnosti toga doba i Medinijeva uloga u tom intenzivnom književnom životu.

Ključne riječi: književna kritika, književna povijest, *Crvena Hrvatska*, posredništvo, moderna

SUDIONICI

ZNANSTVENOGASKUPAOMILORADUMEDINJU

Nina Aleksandrov Pogačnik

Robert Bacalja

Ivo Banac

Estela Banov

Ana Batinić

Marija Benić Penava

Lidija Bogović

Dubravka Brunčić

Miljenko Buljac

Katica Čorkalo Jemrić

Valnea Delbianco

Josipa Dragičević

Daniel Dujmić

Ernest Fišer

Viktorija Franić Tomić

Sanda Ham

Persida Lazarević Di Giacomo

Vinicije B. Lupis

Tihomil Maštrović

Hrvojka Mihanović-Salopek

Slobodan Prosperov Novak

Jevgenij Paščenko

Antun Pavešković

Cvijeta Pavlović

Ružica Pšihistal

Ivan Pederin

Vlasta Rišner

Zaneta Sambunjak

Andrea Sapunar Knežević

Bilješke:

Bilješke:

**ZNANSTVENI SKUP O MILORADU MEDINJU
ZAGREB – DUBROVNIK,
9. – 11. STUDENOGA 2017.**

ORGANIZATOR

Hrvatski studiji Sveučilišta u Zagrebu

POKROVITELJ SKUPA

Hrvatska akademija znanosti i umjetnosti

SUORGANIZATORI

Filozofski fakultet Sveučilišta Josipa Jurja
Strossmayera u Osijeku

Filozofski fakultet Sveučilišta u Zagrebu

Hrvatsko filološko društvo Zagreb

Ogranak Matice hrvatske u Varaždinu

Sveučilište Jurja Dobrile u Puli

Sveučilište u Zadru

ORGANIZACIJSKI ODBOR

Predsjednik:

Prof. dr. sc. Tihomil Maštrović

Članovi:

Prof. dr. sc. Stipe Botica, prof. dr. sc. Valnea
Delbianco, akademkinja Dunja Fališevac, mr. sc.
Ernest Fišer, akademik Radoslav Katičić, prof. dr. sc.
Stanislav Marijanović, prof. em., prof. dr. sc. Dijana
Vican, dr. sc. Dubravka Zima, doc.

Tajnik:

Tomislav Vodička, prof.

Izvršna tajnica:

Dr. sc. Josipa Dragičević

ISBN 978-953-7823-70-2